



FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

Zápis o části státní závěrečné zkoušky Obhajoba bakalářské práce

Akademický rok: 2022/2023

Jméno a příjmení studenta: Saša Čuříků
Identifikační číslo studenta: 26863759

Typ studijního programu: bakalářský
Studijní program: Filozofie
Studijní obor: Filozofie
ID studia: 665345

Název práce: Embodiment and subjectivity in the works of Simone de Beauvoir and Luce Irigaray
Pracoviště práce: Ústav filosofie a religionistiky (21-UFAR)
Jazyk práce: angličtina
Jazyk obhajoby: čeština
Vedoucí práce: Mgr. Ondřej Švec, Ph.D.
Oponent(i): doc. Mgr. Jakub Čapek, Ph.D.
Datum obhajoby: 14.09.2023 **Místo obhajoby:** Praha
Termín: řádný

Průběh obhajoby: Saša Čuříků představila svou bakalářskou práci, v níž se zabývala tématem tělesnosti a subjektivity, s důrazem na specificky ženskou subjektivitu. Práce srovnává přístupy k této otázce v díle Druhé pohlaví Simone de Beauvoir a ve feministických textech Luce Irigaray. Kandidátka především konfrontovala feministický existencialismus Simone de Beauvoir s esencialismem Luce Irigaray, která chápe tělesnost jako klíčovou pro pozitivní diferenciaci žen. Přitom se snažila vyvracet některé nesprávné výklady těchto děl, zejména se věnovala otázce, zda je namístě kritizovat Irigaray za esencialismus. Kromě jiného interpretovala význam věty „ženou se nerodíme, ženou se stáváme“ a zabývala se kritikou psychoanalýzy z pera Irigaray. Nakonec ukazovala rozdíly mezi oběma přístupy na konkrétních problémech.

Vedoucí oceňuje, že autorka se neomezuje na referování již řečeného, ale snaží se kriticky zhodnotit koncepcí tělesnosti a subjektivity v dílech obou autorek. Autorčino čtení je pečlivější než klasický výklad, navíc se orientuje v obdivuhodném množství literatury. Autorka formuluje závěr, že navzdory podobnostem jde o různoběžné projekty ženské emancipace. Drobná výtka: příliš velká část práce se zaměřuje na to, zda jsou obě filosofky právem či neprávem obviňovány z esencialismu, a na to, zda máme či nemáme číst jejich dílo jako fenomenologickou analýzu (ženské) tělesnosti, jako by hlavním problémem byla otázka klasifikace. Navrhuje práci hodnotit jednoznačně výborně.

Oponent velmi ocenil, že autorka dokázala efektivně projít nánosy diskusí, které se váží k primárním dílům, dále vyzdvihl skutečnost, že přestože se současná diskuse orientuje na mocenské struktury, autorka ukázala, jakým způsobem lze s oběma filosofkami začlenit do dotyčných úvah aspekt individuálního sebetvoření. Práci navrhuje hodnotit známkou výborně. Otázky: 1. Vzhledem k tomu, že při čtení Simone de Beauvoir autorka sleduje Toril Moi, zajímá ho, jak dalece ji chce autorka sledovat v odmítání představy, že pohlavní diference je všudypřítomná. 2. Jaký je postoj autorky k univerzálnímu pojmu subjektu? Může jej feministická teorie opustit, jak naznačuje Irigaray, nebo je žádoucí pojem subjektu ve filosofii uchovat? 3. Jakou míru vlivu připisuje autorka individuálnímu aspektu stávání se sebou?

Odpověď autorky: Ad 2: Klonila by se buď k rozšiřující multisekcionální koncepci subjektu, nebo k přístupu Donny Haraway, která odmítá mluvit o subjektu a umožňuje rozšířit určité aspekty typicky přisuzované subjektům (autonomii, etickou hodnotu) na mimolidská individua. Ad 1: V kontextu regresivních politických tendencí lze argumentovat, že soustředit se na identity je stále třeba. Ad 3: Příklání se spíše k tomu, že subjekt je do značné míry produktem nesubjektivních vlivů, na druhou stranu z etického hlediska bychom důraz na subjektivitu a jeho vlastní aktivitu klást měli, byť je to filosoficky problematické.

Klasifikace obhajoby:

výborně (1)

Předseda komise:

doc. Mgr. Václav Němec, Ph.D.

.....

Členové komise:

prof. James Hill, Ph.D.

.....

Daniele De Santis, Dott. Ric.

.....